

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра акушерства і гінекології № 1**

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної
програми «Педіатрія»

_____ Тетяна КРЮЧКО

Протокол від 2024 № 1

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради медичного
факультету №1

_____ Микола РЯБУШКО

Протокол від 2024 № 1

СИЛАБУС

**АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ
З ГІНЕКОЛОГІЄЮ ДИТЯЧОГО ВІКУ
обов'язкова навчальна дисципліна**

рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	228 «Педіатрія»
кваліфікація освітня	магістр педіатрії
кваліфікація професійна	лікар
освітньо-професійна програма	«Педіатрія»
форма навчання	денна
курс(и) та семестр(и) вивчення	V курс – 9-10 семестр
навчальної дисципліни	

**Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та
післяпологового періоду**

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри

акушерства і гінекології № 1

Зав. кафедри _____ Антоніна ГРОМОВА

Протокол від 2024 р. № 1

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Громова Антоніна Макарівна, зав. каф., д.мед.н., професор. Мітюніна Ніна Іванівна, к.мед.н., доцент Ляховська Тетяна Юріївна, к.мед.н., доцент Кетова Олена Миколаївна, к.мед.н., доцент akushgynec@pdmu.edu.ua
Профайл викладача (викладачів)	https://akusher-one.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	67-63-06
Е-mail:	akushgynec@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://akusher-one.pdmu.edu.ua/team

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку»

**Обсяг навчальної дисципліни ”Модуль 2. Фізіологічний та
патологічний перебіг вагітності, пологів та
післяпологового періоду ”**

Кількість кредитів / годин – 3/90, із них:

Лекції (год.) – 10

Практичні заняття (год.) – 60

Самостійна робота (год). – 20

Вид контролю - ПМК

Ознаки навчальної дисципліни

Характер дисципліни - обов'язкова

Рік навчання - V

Семестр 9-10

Політика навчальної дисципліни

Організація освітнього процесу за міждисциплінарною освітньою компонентою «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» реалізується на кафедрі акушерства і гінекології № 1 Полтавського державного медичного університету відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті» та інших діючих нормативних документів <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>.

Проведення освітнього процесу за дисципліною «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» в особливих умовах (військовий стан, карантин під час пандемії та ін.) відбувається за допомогою, у тому числі, технологій дистанційного навчання, зокрема лекції та практичні заняття проводяться з використанням платформи ZOOM, Google Meet, Google Classroom та ін. На випадок повітряних тривог під час воєнного стану, освітній процес проводиться за планом. Створено алгоритм евакуації в укриття на клінічних базах кафедри. В укриттях створені умови для проведення практичних занять.

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які науково-педагогічний працівник пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни (правила поведінки на заняттях, пропуски, користування мобільним телефоном, перездачі і таке інше).

Здобувач вищої освіти повинен дотримувати навчально-академічної етики та графіка навчального процесу; бути зваженим, уважним.

Вимоги можуть стосуватися відвідування занять (неприпустимість пропусків, запізнень і т.п.); правил поведінки на заняттях (активну участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів та ін.);

Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни та планами практичних занять; вивчення теоретичного матеріалу; виконання завдань, запропонованих для самостійного опрацювання.

Відповідь здобувача вищої освіти повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних заняттях є обов'язковою. Пропущені з поважних причин заняття мають бути відпрацьовані. Відвідування лекційних занять є обов'язковою складовою вивчення матеріалу; на лекції заборонено відволікати науково-педагогічного працівника від викладання матеріалу, усі питання, уточнення та ін. здобувачи вищої освіти задають в кінці лекції у відведений для цього час;

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, довідка з непрацездатності).

Політика щодо академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання рефератів, доповідей, використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо).

«Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті є локальним нормативним актом, який регламентує організацію та здійснення освітнього процесу в університеті.

При організації освітнього процесу в ПДМУ викладачі і здобувачі вищої освіти діють відповідно до:

– Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті.

– Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/8cIikW546JzSpXlYZZc6ZpcNFqRhNq_Z8Ro5EMvg8.pdf

- Положення про організацію і методику оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJApnM_MMwbKdxQN9FC2hu.pdf

- Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/wRYAl5n5X9cgYzgLLwxjtYa8Y3OQ_9wK6iAEtkjca.pdf

- Положення про організацію та проведення практики здобувачів освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/tswROM7KUS0XT7aEsz3ZJ1peVh33PidlmTM3uuyo.pdf

- Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/QR1YfeF6g5o1URl7dXFI8JET0SQXx_xJCJbAyQwx3.pdf

- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/8Egpml8X2hOVGl4OURn5Agzgjb6b6RhYwFXPhHuB.pdf
- Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/Tw1ZR7sjAmDI8i0uE6kRX5q2F80J6AiwtZ2dvVlQ.pdf
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Vfev7DkytENCq8ahjwqWPx0J5Llw8WBHkp8F9t.py.pdf
- Положення про внутрішню академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/uwwvVD3GV5oVbbGegOixsbyd9J1g_ew83xQ3OxTWu.pdf
- Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmr_djrewYFvL.pdf
- Положення про симуляційний центр Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/files/zmSnBMxVLeiAX25mMO573PM2MWtLTHqf1GILY_xkA.pdf
- Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/xOTnELFKC3Gj8WrhnUxXAzDvkwZhpXom6wSaSkb7.pdf
- Положення про моніторинг і оцінювання якості вищої освіти й освітньої діяльності в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/d7hhIwqlUbLaAx2M7DJhtUd2QgHmjeyQyJ1_hPj72.pdf
- Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9ZGKuX3DlzlWRNr8pBu.pdf?_ga=2.258226506.1531052886.1673862262-1300049335.1674110252
- Мовна політика Полтавського державного медичного університету
https://www.pdmu.edu.ua/storage/basic_pages/docs/0ibUhWxc0gebZr4DbuigKUzB79yFYDflJERmsUq.pdf
- Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників Полтавського державного медичного університету
<https://www.pdmu.edu.ua/storage/profkom/docs/roL3bhuQ57QnXPzyccwz0hicQ89LOKJaREtlxEsz.pdf>
- Правил внутрішнього розпорядку для студентів Полтавського державного медичного університету

(https://www.umsa.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/5UHnaAQ5Rcxavl1x4m2vfERJSxiZbAg7dpOwgQhr.pdf) та ін.

- З вищезазначеними положеннями можна ознайомитися за адресою:)

https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/0nrGNrEzksWWytpXV8j05INcg9wbyVjkYx9FrbEY.pdf

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному положенням про неформальну та/або інформальну освіту в Полтавському державному медичному університеті.

Опис навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку»

Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду є:

Акушерство (від франц. Accoucher - допомагати при пологах) - галузь клінічної медицини, яка вивчає фізіологічні і патологічні процеси пов'язані з зачаттям, вагітністю, пологами і післяпологовим періодом, а також розробляє методи допомоги при пологах, профілактики ускладнень та допомоги при пологах у жінки, плода та новонародженого .

Найважливішим завданням акушерства є профілактика патологічних процесів, що можуть виникнути при вагітності. Акушерство тісно пов'язане з гінекологією.

Акушерство включає наступні розділи: фізіологію і патологію вагітності, пологів та післяпологового періоду, оперативне акушерство, фізіологію і патологію плода і новонародженого.

В акушерстві використовують різноманітні методи дослідження: патогістологічні, цитологічні, мікробіологічні, електрофізіологічні, біохімічні та ін. Розвиток сучасного акушерства неможливо без використання і вивчення ряду суміжних і загальномедичних дисциплін.

Акушерство дає змогу підготувати лікаря, який здатний вирішувати теоретичні і практичні питання, пов'язані з особливостями життєдіяльності жінки при вагітності, пологах і післяпологовому періоді.

Предметом вивчення "Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду" є:

акушерство – наука, що вивчає фізіологічні та патологічні процеси, які відбуваються в організмі жінки під час вагітності, пологів та у післяпологовому періоді, а також методи профілактики і лікування різних ускладнень, що виникають у цей час.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни.

Вивчення навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку», "модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду" базується на знаннях, отриманих здобувачами вищої освіти при вивченні медичної біології, клінічної анатомії та оперативної хірургії, фізіології, гістології, цитології та ембріології, мікробіології,

вірусології та імунології, фармакології, внутрішньої медицини, загальної хірургії, гігієни та екології, соціальної медицини, громадського здоров'я та інтегрується з цими дисциплінами.

Здобувачам вищої освіти для вивчення хірургії, загальної практики (сімейної медицини), інфекційних хвороб, онкології та радіаційної медицини, педіатрії, екстреної та невідкладної медичної допомоги потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення акушерства і гінекології. Ї можуть використовуватися у подальшій практичній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку»:

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» ”модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду” є:

- придбання знань з фізіологічного та патологічного акушерства;
- фізіології вагітності у підлітків;
- фізіології пологів у підлітків;
- вагітності і пологів при екстрагенітальних захворюваннях;
- засвоєння загальних принципів ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- планування тактики ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду у підлітків;
- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів і післяпологового періоду у підлітків;
- вміння аналізувати акушерську ситуацію, використовувати основні та додаткові методи дослідження, демонструвати відпрацьовані вміння та навички.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку» ”модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду” є:

- інтерпретувати клінічну анатомію і фізіологію жіночих статевих органів, жіночого тазу у підлітків;
- оцінювати стан вагітної, роділлі, породіллі, плода та новонародженого;
- планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду у підлітків;
- планувати тактику ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду при екстрагенітальних захворюваннях;
- оцінювати перебіг вагітності при різних видах акушерської і екстрагенітальної патології у підлітків;
- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві;
- планувати сучасні методи контрацепції у підлітків..

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні)

Дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей:

➤ *інтегральна:*

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 228 «Педіатрія» в умовах неповної або обмеженої інформації з урахуванням можливостей інноваційної медицини в мультидисциплінарному контексті соціальної та етичної відповідальності.

➤ *загальні:*

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
10. Здатність спілкуватись іноземною мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.
11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

➤ *спеціальні (фахові, предметні):*

1. Навички опитування та клінічного обстеження дітей різних груп.
2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних, інструментальних досліджень та оцінки їх результатів з урахуванням вікових нормативних показників.

3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
4. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
5. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
6. Здатність до діагностування невідкладних станів в дорослій та дитячій популяції.
7. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги дорослим та дітям.
8. Навички надання екстреної медичної допомоги.
9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
10. Навички виконання медичних маніпуляцій.
11. Здатність до визначення перинатальних факторів ризику, тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та медико-генетичного консультування.
12. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
13. Здатність до проведення експертизи працездатності.
14. Здатність до ведення медичної документації.
15. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
16. Здатність створювати й впроваджувати науково-дослідні проекти в системі охорони здоров'я.
17. Наслідування принципів дотримання фахової та академічної доброчесності з усвідомленням відповідальності за достовірність представлених наукових результатів.

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

1. Володіти фундаментальними знаннями з базових та клінічних біомедичних наук у сфері професійної діяльності. Вміти здійснювати фахову діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань для здійснення безперервного професійного розвитку.
2. Вміти отримувати й використовувати спеціалізовані концептуальні знання для майбутніх наукових здобутків у сфері охорони здоров'я, при проведенні досліджень, критичному осмисленні проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
3. Знати будову, особливості функціонування окремих органів і систем у дорослих та дітей різного віку в цілому в нормі, при розвитку патологічних процесів, захворювань; вміти використовувати набуті знання в подальшому навчанні та у практичній діяльності лікаря.

4. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез життя і захворювання, спадковий анамнез в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, в тому числі з урахуванням вікових особливостей хворого.

5. Призначати й аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні). Оцінювати інформацію з метою проведення диференційної діагностики захворювань, використовуючи знання про дитину, її органи й системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень відповідно віку.

6 Виділяти та фіксувати провідний клінічний симптом або синдром; встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання з подальшим визначенням характеру (консервативне, оперативне) та принципів лікування хворих при захворюваннях.

7. Визначати необхідний режим навчання, праці та відпочинку, а також харчування у здорового контингенту населення і при лікуванні хворих на захворювання в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах.

8. Визначати тактику та вміння надавати екстрену медичну допомогу на підставі провідного клінічного синдрому (тяжкості стану) та діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

9. Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців в умовах надзвичайної ситуації, в т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

10. Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувальної установи, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта, використовуючи знання про будову його органів та систем, анатомо-фізіологічні та вікові особливості, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

11. Оцінювати загальний стан вагітної, роділлі та породіллі в умовах закладу охорони здоров'я на підставі анамнестичних даних, загального огляду, бімануального, зовнішнього та внутрішнього акушерського обстеження. Визначати перинатальні фактори ризику, тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Володіти навичками консультування з питань планування сім'ї, підбору метода контрацепції, пренатальної діагностики спадкової патології, медико-генетичного консультування.

12. Знаходити необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерел, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію в професійній діяльності. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

13. Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг.

14. Готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи, за узагальненою формою в електронній та паперовій формах; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення (історію розвитку дитини, контрольну карту диспансерного спостереження, карту амбулаторного/стаціонарного хворого, історію хвороби, індивідуальну карту ведення вагітної, обмінну карту, історію пологів, санаторно-курортну карту, листок непрацездатності, документацію для МСЕК тощо), використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів.

15. Проводити скринінг щодо виявлення найважливіших неінфекційних захворювань; оцінювати в динаміці та при співставленні з середньо статичними даними показники захворюваності, в тому числі хронічними неінфекційними захворюваннями, інвалідності, смертності, інтегральні показники здоров'я.

16. Зрозуміло представляти власні знання, висновки та аргументи з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

17. Досліджувати обсяги та результативність діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я в динаміці та при співставленні їх з середньо статичними і кращими в сфері діяльності. Проводити відбір та використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини. Приймати участь у розробці локальних протоколів надання медичної допомоги.

18. Організовувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі. Взаємодіяти з колегами у своєму закладі та в інших закладах охорони здоров'я, підлеглими та керівниками; організовувати взаємодію з організаціями та установами поза сектором охорони здоров'я; формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів.

19. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

20. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та 12 обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень.

21. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

22. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклуються) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Результати навчання для дисципліни «Акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку»:

по завершенню вивчення "модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду" навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- фізіологію вагітності у підлітків;
- фізіологію пологів у підлітків;

- вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях;
- гіпертонічні розлади при вагітності;
- термінальні стани в акушерстві;
- планування тактики ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду у підлітків;
- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів і післяпологового періоду у підлітків;
- сучасні аспекти контрацепції у підлітків.

вміти:

- надавати акушерську допомогу в пологах та післяпологовому періоді;
- розробляти алгоритми надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.
- планувати сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода;
- оцінювати перебіг вагітності при різних видах акушерської і екстрагенітальної патології у підлітків;
- ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві;
- планувати сучасні методи контрацепції у підлітків..

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду		
1	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів. Передвісники пологів, прелімінарний період. Визначення початку пологів. Біологічна готовність організму до пологів, шкала Бішопа. Регуляція пологової діяльності. Клінічний перебіг пологів. Ведення пологів. Партограма. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар. Первинний туалет новонародженого, дотримання теплового ланцюжка. Сучасні методи знеболювання пологів: немедикаментозні та медикаментозні.	2
2	Плацентарна дисфункція. Дистрес плода. Затримка росту плода. Фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика. Методи діагностики стану плода: неінвазивні - УЗД, КТГ,	2

	біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні - амніоцентез, кордоцентез, біопсія хоріону. Біохімічні методи дослідження у різні терміни вагітності.	
3.	Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Преєклампсія. Еклампсія. Ранні гестози: класифікація, клініка, діагностика, лікування. Гіпертензивні розлади під час вагітності. Преєклампсія: патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика, профілактика. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення. Рідкісні форми гестозів.	2
4.	Невиношування вагітності. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного переривання вагітності. Істмікоцервікальна недостатність. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика. Профілактика невиношування вагітності. Передчасні пологи: акушерська тактика, ведення і профілактика.	2
5.	Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві. Передлежання плаценти: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, особливості перебігу, ведення вагітності та пологів. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: етіологія, клініка, діагностика, особливості ведення вагітності і пологів. Матка Кювелера. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому і ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини). Геморагічний шок, термінальні стани в акушерстві. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві.	2
	Разом	10

Тематичний план семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті- не передбачено.

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду».		
Змістовий модуль1. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.		
1.	Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Таз з анатомічної та акушерської точок зору. Тазове дно. Будова голівки плода. Розміри голівки плода та тулуба. Ознаки доношеності та зрілості плода. Вимірювання та оцінка таза.	2
2.	Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних. Перинатальна охорона плода. Запліднення та розвиток плідного яйця. Плацента, її будова і функція. Критичні періоди розвитку ембріона і плода. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності. Гігієна і харчування вагітної. Методи обстеження вагітної: діагностика ранніх та пізніх термінів вагітності. Топографія плода у матці. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма. Лабораторна діагностика ВІЛ-інфекції. Консультування в контексті ВІЛ-інфекції. Поняття консультування та його етичні принципи. Навички консультування. Визначення допологової відпустки і дати пологів.	2
3-4.	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів. Передвісники пологів, прелімінарний період. Визначення початку пологів. Біологічна готовність організму до пологів, шкала Бішопа. Біомеханізми пологів при передньому і задньому видах потиличного передлежання. Регуляція пологової діяльності. Клінічний перебіг пологів. Ведення пологів. Партограма. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар. Первинний туалет новонародженого, дотримання теплового ланцюжка. Сучасні методи знеболювання пологів: немедикаментозні та медикаментозні.	4
5-6	Клінічний перебіг послідового періоду пологів. Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Перебіг і ведення третього періоду пологів. Визначення величини крововтрати в пологах. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах. Клініка та ведення післяпологового періоду.	4

	Концепція грудного вигодовування. Післяпологова контрацепція: метод лактаційної аменореї (МЛА). Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості. Догляд за новонародженим. Переваги сумісного перебування матері та дитини.	
Змістовий модуль 2. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.		
7.	Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця/плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика. Міхурцевий занесок. Багатоводдя і маловоддя: причини, діагностика тактика ведення вагітності, наслідки для плода і новонародженого. Спадкові та вроджені захворювання плода. Діагностика. Показання до медико-генетичного консультування. Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика, особливості перебігу та ведення багатоплідної вагітності. Пологи при багатоплідній вагітності.	2
8.	Плацентарна дисфункція. Дистрес плода. Затримка росту плода. Плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика. Методи діагностики стану плода: неінвазивні - УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні - амніоцентез, кордоцентез, біопсія хоріону. Біохімічні методи дослідження у різні терміни вагітності.	2
9-10	Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Преєклампсія. Еклампсія. Ранні гестози: класифікація, клініка, діагностика, лікування. Гіпертензивні розлади під час вагітності. Преєклампсія: патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика, профілактика. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення. Рідкісні форми гестозів.	4
11-12	Невиношування вагітності. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного переривання вагітності. Істмікоцервікальна недостатність. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика. Профілактика невиношування вагітності. Передчасні пологи: акушерська тактика, ведення і профілактика.	4
	Курація вагітних та породіль, підготовка учбової	2

13	історії пологів. Обстеження вагітної, роділлі та породіллі під наглядом викладача. Участь в проведенні пологів. Основи консультування, включаючи консультування з МЛА. Медична етика та деонтологія. Робота з медичною документацією.	
14	Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Імунологічна несумісність крові матері та плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізолейкоцитарна та ін.). Патогенез, діагностика, тактика ведення, лікування та профілактика.	2
15-16	Вузкий таз. Аномалії положення та передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та тазовому передлежанні плода. Аномалії кісткового тазу. Класифікація, діагностика. Діагностика синклітичного і асинклітичного вставлення голівки. Клінічно вузький таз. Особливості ведення пологів. Класифікація тазових передлежань. Діагностика та особливості ведення вагітності. Неправильне положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика. Корекція неправильних положень та тазових передлежань під час вагітності. Пологи при неправильному положенні плода та тазових передлежаннях, тактика ведення. Біомеханізм пологів та ручна допомога при тазових передлежаннях.	4
17-18	Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві. Акушерські кровотечі. Передлежання плаценти: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, особливості перебігу, ведення вагітності та пологів. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: етіологія, клініка, діагностика, особливості ведення вагітності і пологів. Матка Кювелера. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому і ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини). Геморагічний шок, термінальні стани в акушерстві. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах.	4
19	Аномалії скоротливої діяльності матки.	2

	Класифікація, фактори ризику, патогенез різних видів аномалій пологової діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності. Профілактика порушень пологової діяльності. Перинатальні наслідки. Дистрес плода у пологах: діагностика, тактика ведення.	
20	Оперативне акушерство. Загальні поняття про оперативні втручання в акушерстві: операції переривання вагітності в ранні та пізні терміни. Операції для підготовки пологових шляхів (періно - та епізіотомія, амніотомія).	2
21-22	Оперативне акушерство. Акушерські щипці, вакуум-екстракція плода, кесарів розтин: показання. Плродоруйнівні операції. Оперативні втручання в послідовому та післяпологовому періоді. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду: техніка проведення. Ручне та інструментальне обстеження матки після пологів. Показання до надпихової ампутації, екстирпації матки, перев'язки внутрішніх здухвинних артерій.	4
23-24	Пологовий травматизм. Травматичні ушкодження вульви, піхви, промежини. Розрив шийки матки. Розрив матки: класифікація, механізм виникнення. Клінічна картина розриву матки: загрозливого, того, що почався і вже відбувся. Особливості розриву матки за рубцем. Діагностика, лікування і профілактика. Виворіт матки. Розходження і розриви зчленувань таза. Післяпологові нориці. Етіологія, лікування, профілактика.	4
25-26	Післяпологові септичні захворювання. Післяпологові септичні захворювання: післяпологова септична рана, післяпологовий метроендометрит, метрофлебін, мастит, післяпологовий перитоніт, перитоніт після кесарева розтину. Акушерський сепсис: класифікація етіологія, патогенез, діагностика, сучасні принципи лікування, профілактика. Септичний шок, невідкладна допомога. Методи пригнічення лактації.	4
27	Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Вагітність і пологи при захворюваннях серцево-судинної системи (вадах серця, гіпертонічній хворобі, артеріальній гіпотензії); хворобах кровотворних органів; ендокринної системи; Вагітність і пологи при захворюваннях органів сечовидільної системи; хворобах печінки та жовчного міхура; органів травної системи; органів дихання;	2

	• Вагітність і пологи при захворюваннях нервової системи. (хронічні захворювання центральної та периферичної нервової системи) та при захворюваннях органів зору (міопія, захворювання сітківки, очного дна).	2
	Разом	20

Індивідуальні завдання

1. Аналіз історій вагітності, пологів та післяпологового періоду.
2. Підготовка презентацій за тематикою занять.
3. Участь у роботі студентського наукового товариства.
4. Участь у конференціях.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до ПМК

Модуль 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

1. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в місті і на селі. Питання охорони здоров'я материнства і дитинства в сучасному законодавстві України.
2. Структура і принципи роботи пологового будинку. Основні показники роботи акушерського стаціонару.
3. Роль жіночої консультації у профілактиці ускладнень вагітності та пологів, перинатальній охороні плода та профілактиці, діагностиці та лікуванні гінекологічних захворювань.
4. Роль сімейного лікаря у профілактиці перинатальних захворювань і смертності.
5. Організація служби планування сім'ї: структура, завдання.
6. Медико-генетичне консультування.
7. Зовнішні та внутрішні статеві органи жінки.
8. Кровозабезпечуюча і лімфатична системи жіночих статевих органів.
9. Фізіологія жіночих статевих органів.
10. Будова жіночого таза. Таз з акушерської точки зору. Тазове дно.
11. Плід як об'єкт пологів (розміри голівки плода, шви, тім'ячка).
12. Ознаки доношеності та зрілості плода.
13. Будова статевих клітин. Капацитація. Запліднення і розвиток плідного яйця. Імплантація.
14. Плацента, її будова і функції.
15. Критичні періоди розвитку ембріона і плода.
16. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід.
17. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності.
18. Гігієна і харчування вагітної.
19. Методи обстеження вагітних. Зовнішнє та внутрішнє акушерське обстеження вагітних.
20. Топографія плода в матці.
21. Встановлення ранніх та пізніх термінів вагітності.

22. Визначення допологової відпустки і дати пологів.
23. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма.
24. Психопрофілактична підготовка до пологів.
25. Передвісники пологів: прелімінальний період.
26. Визначення ступеню зрілості шийки матки. Шкала Бішопа.
27. Біомеханізм пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання.
28. Причини початку пологів. Регуляція пологової діяльності. Методи реєстрації пологової діяльності. Моніторинг у пологах.
29. Періоди пологів. Тривалість їх у першо- та повторнонароджуючих.
30. Період розкриття шийки матки в пологах. Клініка, ведення. Партограма.
31. Період вигнання плода. Клініка, ведення.
32. Послідовий період. Ознаки відшарування плаценти. Клініка, ведення послідовного періоду (активне ведення, очікувальна тактика ведення).
33. Консервативні способи виділення посліду.
34. Визначення цілісності посліду. Поняття про фізіологічну та патологічну крововтрату.
35. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар.
36. Первинний туалет новонародженого. Дотримання теплового ланцюжка.
37. Психопрофілактичне знеболювання пологів. Медикаментозне знеболювання пологів.
38. Клініка та ведення післяпологового періоду.
39. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах.
40. Концепція грудного вигодовування.
41. Післяпологова контрацепція. Метод лактаційної аменореї.
42. Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості.
43. Догляд за новонародженим.
44. Переваги сумісного перебування матері та дитини.
45. Ембріональний і фетальний періоди розвитку. Бласто-, ембріо- та фетопатії. Діагностика вад розвитку плода в різні періоди вагітності.
46. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця (плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика). Міхурцевий занесок.
47. Багатотоводдя та маловоддя. Особливості перебігу вагітності та пологів.
48. Спадкові та вроджені захворювання плода. Роль медико-генетичної консультації в їх діагностиці.
49. Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика.
50. Особливості перебігу і ведення багатоплідної вагітності. Профілактика ускладнень.
51. Плацентарна дисфункція: класифікація, діагностика, лікування.
52. Дистрес плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.
53. Затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.
54. Методи діагностики стану плода: неінвазивні – УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні – амніоцентез, кордоцентез.
55. Цитогенетичні та біохімічні дослідження у різні терміни вагітності.

56. Імунологічна несумісність крові матері і плода (Rh-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізольована несумісність та ін.).
57. Патогенез імунологічного конфлікту, сучасна система діагностики і лікування.
58. Ведення вагітності і визначення оптимального терміну пологів при резус-імунізації.
59. Профілактика імуноконфліктної вагітності.
60. Ранній гестоз. Птіалізм, блювання. Патогенез. Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу.
61. Гіпертензивні розлади під час вагітності, класифікація.
62. Преєклампсія, патогенез: класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика ведення, профілактика.
63. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення.
64. Рідкісні форми гестозів.
65. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика.
66. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика.
67. Істміко-цервікальна недостатність (етіологія, клініка, діагностика, лікування).
68. Профілактика невиношування вагітності.
69. Передчасні пологи: тактика, ведення і профілактика.
70. Поняття анатомічного та клінічного вузького тазу.
71. Класифікація анатомічно вузького тазу за формою та ступенем звуження. Діагностика.
72. Особливості перебігу та ведення пологів при вузьких тазах.
73. Діагностика синклітичного та асинклітичного вставлення голівки плода.
74. Класифікація тазового передлежання. Причини виникнення.
75. Діагностика та особливості ведення вагітності при тазових передлежаннях.
76. Неправильні положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності.
77. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика.
78. Корекція неправильних положень та тазових передлежань під час вагітності.
79. Пологи при неправильних положеннях та тазових передлежаннях.
80. Біомеханізм пологів при тазових передлежаннях.
81. Ручна допомога при тазових передлежаннях.
82. Пологи при багатоплідній вагітності.
83. Аномалії пологової діяльності. Класифікація. Фактори ризику.
84. Патогенез різних видів аномалій пологової діяльності.
85. Слабкість пологової діяльності. Клініка, діагностика та лікування первинної і вторинної слабкості пологової діяльності.
86. Дискоординована пологова діяльність. Клініка, діагностика та лікування.
87. Надмірна пологова діяльність. Клініка, діагностика та лікування.
88. Профілактика порушень пологової діяльності. Перинатальні наслідки.
89. Дистрес плода у пологах: діагностика, тактика ведення.

90. Передлежання плаценти. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка і діагностика.
91. Особливості перебігу і ведення вагітності та пологів при передлежанні плаценти. Акушерська тактика.
92. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти. Етіологія, клініка, діагностика. Акушерська тактика. Матка Кювелера.
93. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому періоді.
94. Маткова кровотеча в ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча.
95. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини).
96. Геморагічний шок. Термінальні стани в акушерстві.
97. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові.
98. Інтенсивна терапія та реанімація при кровотечах в акушерстві.
99. Загальні відомості про акушерські операції. Показання, умови, протипоказання. Підготовка. Обстеження. Інструментарій.
100. Операції переривання вагітності в ранні та пізні терміни.
101. Операції, що готують пологові шляхи (перинео- та епізіотомія, амніотомія).
102. Акушерські щипці. Вакуум-екстракція плода. Показання, умови, протипоказання.
103. Оперативні втручання у послідовому та післяпологовому періоді.
104. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду: техніка проведення.
105. Кесарський розтин у сучасному акушерстві. Показання та протипоказання до кесарського розтину. Варіанти кесарського розтину.
106. Хірургічні методи зупинки маткової кровотечі в акушерстві. Перев'язка маткових та яєчникових судин. Надпихова ампутація матки. Екстирпація матки. Перев'язування внутрішніх здухвинних артерій: показання.
107. Травматичні пошкодження вульви, піхви, шийки матки і промежини.
108. Розриви матки при вагітності і в пологах: класифікація, механізми виникнення.
109. Клінічна картина розриву матки: загрозливого, того, що почався і вже відбувся.
110. Особливості розривів матки по рубцю: діагностика, лікування, профілактика.
111. Виворіт матки. Причини виникнення. Тактика лікаря.
112. Розходження і розриви зчленувань таза в пологах.
113. Післяпологові нориці: етіологія, лікування, профілактика.
114. Основні клінічні форми післяпологових септичних захворювань. Класифікація, етіологія, патогенез.
115. Клініка, діагностика, сучасні принципи лікування післяпологового метроендометриту, метрофлебиту, маститу.
116. Клініка, діагностика, сучасні принципи лікування післяпологового перитоніту, перитоніту після кесарева розтину.
117. Акушерський сепсис. Класифікація, клініка, діагностика, сучасні принципи лікування.

118. Септичний шок. Невідкладна допомога. Методи профілактики септичних післяпологових ускладнень.
119. Методи пригнічення лактації.
120. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Перинатальні інфекції.

Перелік практичних навичок до ПМК

МОДУЛЬ 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

1. Зібрати та оцінити анамнез стосовно загальних та специфічних функцій жіночого організму.
2. Провести зовнішнє акушерське обстеження вагітної (прийоми Леопольда, аускультация серцебиття плода, пельвіометрія).
3. Встановити термін вагітності, передбачуваний термін пологів та масу плода.
4. Провести внутрішнє акушерське обстеження, вимірювання діагональної кон'югати (на фантомі).
5. Оцінити результати дослідження стану плода і плаценти (КТГ, УЗД, БПП, доплерометрія судин пуповини) та визначити тактику ведення вагітності в залежності від отриманих результатів.
6. Виявляти ранні ознаки гестозів, використовувати прості скринінгові методи для діагностики гестозів, проводити оцінку результатів лабораторного обстеження, визначати тактику ведення при гестозах, надавати невідкладну допомогу при нападі еклампсії.
7. Надавати акушерську допомогу при фізіологічних пологах (на симуляторі або на фантомі). Ведення післяпологового періоду.
8. Оцінити стан новонародженого за шкалою Апгар, провести первинний туалет новонародженого.
9. Визначити діагностичні критерії вузького тазу (проводити пельвіометрію). Встановлювати діагноз клінічно вузького тазу (на фантомі).
10. Оцінити характер пологової діяльності. Скласти схему медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності.
11. Оцінити об'єм крововтрати. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.
12. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при геморагічному шоці.
13. Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при септичному шоці.

Перелік питань, який повинен засвоїти здобувач вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни (форма контролю –ПМК)

- перебіг фізіологічної та патологічної вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- сучасні стандарти надання допомоги при невідкладній акушерській патології;

- перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду у жінок з екстрагенітальною патологією;
- знати сучасні методи контрацепції у післяпологовому періоді.

Методи навчання

- **вербальні** (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- **наочні** (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- **практичні** (вирішення тестових завдань та ситуаційних задач, відпрацювання навичок на муляжах і фантомах);
- **активні методи навчання:**
- проблемний метод (тематичні дискусії, мозковий штурм, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод), презентації, тренінги, ділові ігри).
- методи застосування знань та набуття і закріплення умінь і навичок (практичні заняття, контрольні завдання, робота в клініці, проведення практики);
- методи перевірки й оцінювання знань, умінь і навичок.

Форми та методи оцінювання

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- програмований контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка.

Форма підсумкового контролю успішності навчання (ПМК)

МОДУЛЬ 2. Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду (ПМК)

Система поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль здійснюється науково-педагогічним працівником систематично, під час проведення практичних занять, виконання конкретного виду робіт, передбачених робочою навчальною програмою з дисципліни.

З початком викладання дисципліни вимоги до поточного контролю доводяться до відома здобувачів вищої освіти.

Викладач обов'язково оцінює успішність кожного здобувача освіти на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти (Таблиця 1).

**Схема нарахування та розподіл балів, які отримують
здобувачи вищої освіти**

Таблиця 1

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої
освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень 3 допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань 3 теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, володіє не менш ніж 60%) знань 3 теми як під час

		опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60%) знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60%) знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Після поточного заняття, що передуює підсумковому модульному контролю та СПА проводиться конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль та традиційною 4 бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) за таблицею 2.

Таблиця 2

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК, екзамен, та традиційній чотирьохбальній оцінці.

Середній бал за поточну успішність (А)	Бали за поточну успішність з модуля (А * 24)	Бали за ПМК з модуля (А* 16)	Бали за модуль та/або екзамен (А*24 + А*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	E	3 задовільно
3,05	73	50	123		

3,1	74	50	124	D	4 Добре
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128		
3,25	78	52	130		
3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136		
3,45	83	55	138		
3,5	84	56	140	C	
3,55	85	57	142		
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		
3,8	91	61	152		
3,85	92	62	154		
3,9	94	62	156		
3,95	95	63	158		
4	96	64	160	B	
4,05	97	65	162		
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		
4,4	106	70	176		
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180	A	
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

ПМК

проводиться після завершення вивчення усіх тем "Модуля 2 Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду" у кінці семестра у вигляді ПМК,

До підсумкового контролю допускаються здобувачи вищої освіти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. не мають невідпрацьованих пропусків лекційних, практичних занять, засвоїли теми винесені для самостійної роботи в межах модуля.

Здобувач вищої освіти, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для всіх модулів дисципліни **складає 72 бала**.

Результат ПМК оцінюється у балах і в традиційну 4-бальну оцінку не конвертується. Максимальна кількість балів ПМК складає 80 балів. Мінімальна кількість балів ПМК, при якій контроль вважається складеним складає 50 балів. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів (з них до 120 балів за поточну успішність).

Здобувачі вищої освіти, які під час вивчення модуля, мали середній бал поточної успішності від 4,50 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку відповідно (до додатку 1), при цьому присутність здобувача освіти на ПМК є обов'язковою.

При умовах порушення здобувачем вищої освіти правил академічної доброчесності (п.2.2.5. Правил внутрішнього розпорядку) результати оцінювання, отримані під час складання ПМК здобувачу вищої освіти за відповідь виставляється оцінка «незадовільно».

Форма проведення підсумкового модульного контролю стандартизована і включає контроль теоретичної та практичної підготовки

Структура ПМК

Комп'ютерний контроль 50 тестів=50 хв.	0-50 балів
Ситуаційні завдання - 2	0-10 балів
Практичні навички - зовнішнє акушерське дослідження: (вимірювання розмірів тазу, визначення розташування плода, визначення передбачуваної маси плода, вислуховування серцебиття); - визначення передбачуваного терміну пологів; - ручна допомога при головному передлежанні; - первинний туалет новонародженого; - оцінка стану новонародженого за шкалою Апгар; - ведення третього періоду пологів (очікувальна і активна тактики); - методи виділення посліду, що відділився	0-20 балів

(Абуладзе, Гентера, Креде-Лазаревича); - огляд пологових шляхів у дзеркалах.	
---	--

Результат підсумкового модульного контролю оцінюється у балах (традиційна 4-бальна оцінка не виставляється). Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю складає 80 балів. Мінімальна кількість балів підсумкового модульного контролю, за якої контроль вважається складеним, є 50 балів.

Оцінка (в балах) за "Модуля 2 Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду" визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль.

Здобувач вищої освіти, який за результатами складання ПМК отримав результат менший за 50 балів, зобов'язаний перескласти ПМК згідно з графіком не більше 2-х разів.

Здобувачам вищої освіти, які мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0 звільняються від складання ПМК і автоматично (за згодою) отримують підсумкову оцінку.

Методичне забезпечення

- 1.Методичні розробки лекцій
- 2.Методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів вищої освіти під час підготовки до практичного заняття та на занятті
- 3.Методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів вищої освіти над вивченням тем, винесених на самостійне опрацювання
4. Рекомендована література
- 5.Мультимедійні презентації.
6. Матеріали для контролю знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти :
 - тести різних рівнів складності
 - тести з банку ліцензійних іспитів «Крок - 2»
 - ситуаційні задачі
 - комп'ютерні навчальні та контролюючі програми
7. Відеофільми.
8. Дані клінічних та лабораторних досліджень.

1. Рекомендована література

Базова (наявна в бібліотеці ПДМУ)

- 1.Сучасні підходи до ведення пологів та післяпологового періоду при патологічному перебігу вагітності. Под ред. Громової А.М. , Нестеренко Л.А., Полтава, 2016 р.

2. Акушерство і гінекологія у двох книгах: нац. підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. кн. 2 : Гінекологія / за ред. В.І. Грищенка [Грищенко В.І, Щербина М.О., Венцківський Б.М., Потапова Л.В., Лазуренко В.В., Мерцалова О.В., Ліпко О.П., Щербина І.М., Грищенко М.Г.]. - 3 -є вид., виправлене. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
3. Акушерство і гінекологія у 2-х книгах. Книга 2. Гінекологія. Підручник. За ред. ак. НАН України В.І.Грищенка, професора М.О.Щербини. К.: ВСВ Медицина. 2020, 424с.
4. Ліхачов В. Акушерство, 1 том, "Базовий курс" підручник. 2021, 389с.
5. Ліхачов В. Акушерство, 11 том, "Сучасна акушерська практика" підручник, 2022, 509с.

Допоміжна

1. Акушерство і гінекологія у 2-х книгах. Книга 1. Акушерство. Підручник. За ред. ак. НАН України В.І.Грищенка, професора М.О.Щербини. К.: ВСВ Медицина. 2020, 424с.
2. Запорожан В.М., Цегельський М.Р., Рожковський Н.М. Акушерство і гінекологія у 4-х томах. Т.1 Акушерство. Підручник. Одеський медичний університет: К.: ВСВ Медицина, 2013. 524 с.
3. Клінічне акушерство та гінекологія. Браян А. Малован, Філіп Оуен, Ендрю Томпсон, науковий редактор перекладу М.Щербина. К.: ВСВ Медицина, 2021. 454 с.
4. Акушерство і гінекологія у двох книгах: нац. підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. кн. 1 : Акушерство / за ред. В.І. Грищенка [Грищенко В.І, Щербина М.О., Венцківський Б.М., Потапова Л.В., Лазуренко В.В., Мерцалова О.В., Ліпко О.П., Щербина І.М., Грищенко М.Г.]. - 3 -є вид., виправлене. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.

5. Накази МОЗ України

1. Наказ № 823 18 травня 2022 р. Про затвердження Стандарту медичної допомоги «Рациональне застосування антибактеріальних і антифунгальних препаратів з лікувальною та профілактичною метою»
2. Наказ №8 від 5 січня 2022 року Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Кесарів розтин».
3. Наказ № 151 від 24 січня 2022 року Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гіпертензивні розлади під час вагітності, пологів та у післяпологовому періоді».
4. Наказ № 170 від 26 січня 2022 року Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Фізіологічні пологи».
5. Наказ № 692 від 26 квітня 2022 року Про затвердження клінічної настанови, заснованої на доказах, «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини» та стандартів медичної допомоги «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини».

6. Наказ № 1437 від 9 серпня 2022 року Про затвердження Стандартів медичної допомоги «Нормальна вагітність».

Інформаційні ресурси

Сайт ПДМУ <http://www.pdmu.edu.ua/>

Сайт кафедри акушерства і гінекології № 1

<https://akusher-one.pdmu.edu.ua/team>

Сайт бібліотеки ПДМУ <https://biblumsa.blogspot.com/>

Силабус підготували:

к.мед.н., доцент закладу вищої освіти Мітюніна Н.І.,

к.мед.н., доцент закладу вищої освіти Ляховська Т.Ю.,

к.мед.н., доцент закладу вищої освіти Кетова О.М.